

Lausunto

23.6.2020

VN/12315/2020

VN/12315/2020-VM-2

Ympäristöministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta, VN/5698/2019, 13.5.2020

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikossa mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Esityksessä ehdotetaan, että luovuttaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tekemien rakennussuojelupäätösten alistamisesta ympäristöministeriön vahvistettaviksi. Päätöksistä valitettaisiin ympäristöministeriön sijasta suoraan alueelliseen hallinto-oikeuteen. Esityksessä uudistettaisiin korvaussääntelyä siten, että laissa olisi omat säännöksensä suojelusta ja vaarantamiskiellosta johtuvasta korvauksesta. Nykyisen täyden korvauksen sijaan suojelupäätösten osalta voitaisiin myöntää kohtuullinen korvaus. Lakiin rakennusperinnön suojelemisesta myös lisättäisiin mahdollisuus hakea elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lupaa poiketa suojelupäätöksestä. Lisäksi suojeluesityksen tekemistä sekä asianosaisten ja viranomaisten kuulemista ja muuta menettelyä rakennusperintölain mukaisissa asioissa koskeviin säännöksiin ehdotetaan tarkennuksia ja lisäyksiä. Rikoslaisissa säädettyjä rangaistusperusteita ehdotetaan laajennettaviksi poikkeamisluvan ehtojen rikkomiseen. Menettelyä rikosasioiden käsittelyssä ehdotetaan myös selvennettäväksi.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Alistusmenettelyn purkaminen ja muutoksenhakua koskevat ehdotukset sekä poikkeamisluvan edellytykset ja lupamenettely

Valtiovarainministeriö kannattaa ehdotuksia alistusmenettelyn purkamisesta ja poikkeamisluvan hakumahdollisuudesta ELY-keskuksilta. Alistusmenettelyn purkaminen joustavoittaisi menettelyä ja purkaisi ympäristöhallintoon kohdistuvaa työmäärää.

Korvaussääntelyn uudistaminen

Esityksen mukaan luovuttaisiin voimassaolevan sääntelyn mukaisesta korvauksesta, joka aiheutuisi olosuhteiden olennaisesta muutoksesta. Valtiovarainministeriö pitää muutosta perusteltuna, koska voimassa oleva sääntely on hyvin tulkinnanvarainen, ja olosuhteiden aiheuttamien muutosten arviointi olisi vaikeaa.

Esitykseen sisältyy myös voimassaolevan korvaussääntelyn selkeyttäminen siten, että suojelupäätöksen perusteella maksettu korvaus ja vaarantamiskiellon nojalla maksettu korvaus eriytettäisiin sääntelyssä, mikä selkiyttäisi sääntelyä.

Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä myös ehdotusta, jonka mukaan suojelupäätöksen perusteella maksettava korvaus olisi täyden korvauksen sijaan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

valtiovarainministerio@vm.fi

jatkoissa kohtuullinen korvaus. Muutosehdotusta voidaan pitää veronmaksajan varojen käytön näkökulmasta perusteltuna. Korvauksen maksaminen olisi joka tapauksessa viimesijainen vaihtoehto. Kohtuullinen korvaus arvioitaisiin tapauskohtaisesti, ja yksityiskohtaisten perustelujen mukaan se voisi olla joissain tapauksissa myös täysimääräinen. Perusteluissa voisi olla tarpeen määritellä esitettyä tarkemmin sitä, mitä seikkoja korvauksen tasoa arvioitaessa tulisi ottaa huomioon, ja missä tapauksissa täysimääräinen korvaus olisi perusteltu.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Hallituksen esityksellä olisi vaikutusta talousarviomomentin 35.20.64 päätösosaan, jonka käyttötarkoitusta olisi tarpeen täsmentää lisäämällä siihen 13 a § mukainen korvausmahdollisuus. Tämä tekisi esityksestä ns. budjettilain, joka olisi annettava vuoden 2021 talousarvioesityksen antamisen yhteydessä. Tämä ns. budjettilakikytkös olisi hyvä todeta heti esityksen pääasiallisen sisällön lopuksi.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi ely-keskuksille yhtä henkilötyövuotta koordinaatiotehtävään, jonka tarkempi sisältö ei ole valtiovarainministeriölle aivan selvä. Joka tapauksessa lisämäärärahoista päätetään normaalisti talousarviota ja julkisen talouden suunnitelmaa koskevassa menettelyssä. Vuoden 2021 rahoituksesta päätetään osana talousarvioesityksen valmistelua.

Valtiosihteeri
kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikön sijainen,
apulaisbudjettipäällikkö

Annika Klimenko

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu

Tiedoksi VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö, Pauliina Pekonen
VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Armi Liinamaa